

Urinretensjon - akutt

Gjelder for: Hele SiV
Dokumenttype: Retningslinje
Sist endret: 16.04.2023

1. HENSIKT

Observere/avdekke og behandle akutt urinretensjon, symptomlindring, forhindre akutte komplikasjoner og langtidsskader.

2. ANSVAR

Sykepleier/spesialsykepleier og lege

3. FREMGANGSMÅTE

3.1 Definisjon akutt urinretensjon:

En tilstand med plutselig oppstått manglende evne til å late vannet, som er smertefull og krever behandling med kateter.

3.2 Risiko for urinretensjon

- Høy alder
- Urologiske tilstander som benign prostatahypertrofi, prostatakraft og uretrastraktur
- Medisinske tilstander som forstoppelse og diabetes mellitus
- Sengeleie
- Kirurgi
- Bruk av visse medikamenter

3.3. Diagnostikk

Klinisk mistanke om urinretensjon:

- Ingen vannlating tross vannlatingstrang
- Sivende urininkontinens
- Spent, oppfylt nedre del av abdomen
- Trykk og smerter over symfysen
- Uro eller økende forvirring hos svekkede eller demente personer
- Klinisk mistanke som bekreftes ved ultralyd

3.4 Behandling

Generelt

- Akutt urinretensjon skal primært behandles med umiddelbar og komplett dekompresjon av blæren med kateter. Ved vanskelig kateteterisering henvises pasienten til urolog med tanke på suprapubisk blæredrenasje

Tømming av blæren

Fremgangsmåte:

- Blæren tømmes når volumet overstiger 400-500 ml hos voksne
- Tilrettelegg for spontan vannlating på bekken/WC
- Dersom dette ikke lykkes, utføres steril intermitterende kateterisering

Prognose

- Oversett urinretensjon kan gi varige blæretømmingsforstyrrelser.

4. GENERELT

- Dersom pasienten har hatt >1000 ml i blæren som følge av urinretensjon, skal dette dokumenteres i journalnotat og epikrise, sammen med behandling og plan for videre oppfølging.
- >1000 ml urin i blæren som følge av urinretensjon skal meldes i avvikssystemet.
- [Urinretensjon etter fødsel](#) og [akutt urinretensjon](#) beskrives i egne dokumenter.

5. INTERNE REFERANSER

- [1.6.5.4.1](#)   [Urinretensjon - postoperativt](#)
[2.1.5.4.1.5.16](#)   [Urinretensjon i og etter fødsel](#)

6. EKSTERNE REFERANSER

- [Norsk elektronisk legehåndbok \(NEL\)](#)

7. VEDLEGG

